

› Kostra og Telemarksforskning

Kostra og Telemarksforskning

Der fins en stor mengde opplysninger i KOSTRA-databasen. I økonomiplanen har rådmannen presentert utvalgte nøkkeltall fra 2017. Det er klart at flere av momentene i tabellen under gir grunn til nærmere undersøkelser, og rådmannen har i 2018 satt fokus på noen av disse. KOSTRA-tallene viser tydelig at vi har potensial for mer effektiv og rasjonell drift.

Dette er en krevende øvelse, og vi ønsker i utgangspunktet å gjøre denne jobben selv. Rådmannen tenker slik fordi det er større sjansen for å lykkes når enhetene selv styrer prosessen. Det betyr ikke at kommunen ikke trenger hjelp utenfra.

Konkret er følgende tjenesteområder aktuelle for videre undersøkelse:

- Barnevern
- Hjemmetjeneste
- Grunnskole
- Institusjonstjeneste

KOSTRA-tallene sier noe om en kommunes ressursbruk innen de ulike tjenesteområdene, men mindre om kvaliteten på tjenestene. Hvordan brukerne opplever møtet med kommunen er minst like viktig, men langt mer utfordrende å måle. Undersøkelser som måler brukertilfredshet vil gi viktig informasjon om tjenestekvaliteten.

I 2018 bestilte også rådmannen en KOSTRA- og effektivitetsanalyse fra Telemarksforskning. Dette er en svært interessant rapport som tydelig viser hvilke områder der det er mulighet for Fræna kommune å effektivisere driften. Vi må da ta som forutsetning at innrapporterte tall er rimelig korrekte. Det er det i all hovedsak grunn til å tro er tilfelle. Gjennom budsjettprosessen høsten 2018 er enhetslederne utfordret på resultatene fra rapporten. Også Plan- og økonomiutvalget er orientert om innholdet i rapporten.

Tabellen under viser hovedfunn fra Telemarkforskning sin rapport.

Hovedfunn/oppsummering

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Fræna kommune 2017

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerede frie inntekter).
- Våre beregninger viser at Fræna kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 37,1 mill. kr i 2017. Da er det ikke hensyntatt verken for at kommunen tross alt hadde et *høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen»* (ca. 3,7 prosent i 2017), eller at kommunen hadde et *inntektsnivå som lå ca. 1 prosent over landsgjennomsnittet* (tilsvarende om lag 5,4 mill. kr i 2017).
- Beregningene viser at Fræna kommune samlet sett hadde merutgifter på 12,7 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå» i 2017.**

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2017 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	«Normert og utgiftsnivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-0,8	4,8	3,9
Administrasjon	9,0	8,5	8,1
Landbruk	0,6	-0,8	-0,8
Grunnskole	26,1	11,1	9,7
Pleie og omsorg	20,1	8,7	6,9
Kommunehelse	-1,4	-3,3	-3,6
Barnevern	-4,6	-5,5	-5,7
Sosialtjeneste	-11,9	-5,5	-5,8
Sum	37,1	18,0	12,7

Tabellen over viser at det er potensiale for innsparinger i Fræna kommune på 12,7 mill. kroner når en tar hensyn til Fræna kommunes demografi, bosettingsmønster og lignende og i tillegg inkluderer kommunens inntektsnivå. Da er også eiendomsskatten tatt inn i beregningen. Tabellen viser videre at Fræna kommune kan spare 18 mill. kroner når vi tar hensyn til normert utgiftsnivå (det vi kan forvente av utgifter i forhold til andre kommuner). Rådmannen mener det er rom for innsparinger men slik situasjonen er blitt nå i 2018 må fokuset dessverre være på å holde dagens rammer.

[Personvernerklæring](#)